

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

9
2023

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich

Elektron nashr. 464 sahifa, 30-sentyabr, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari

Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., O'zbekiston Respublikasi Prezidentining yoshlar, fan, ta'lim, sog'liqni saqlash, madaniyat va sport masalalari bo'yicha maslahatchisi o'rinbosari

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari

Sharipov Qo'ng'irotboy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori

Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dots., O'zR Tabiat resurslari vaziri o'rinbosari

Djumaniyazov Maqsud Allanazarovich, Qoraqalpog'iston Respublikasi Tabiat resurslari qo'mitasi raisi

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati

Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari

Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori

Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori

Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU profesor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU Marketing kafedrasini professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlal Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., prof., Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy-tadqiqot instituti

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU Ilmiy tadqiqotlar va

innovatsiyalar departamenti rahbari

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU huzuridagi Pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq Markazi xorijiy hamkorlik bo'yicha mutaxassis

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zR Tabiat resurslari vazirligi,
O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot"
jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Ichki turizmni rivojlanlantirishda davlatning o'rne.....	7
Dehqonov Burxon Rustamovich , tayanch doktorant	
Qishloq xo'jaligida sug'orish tizimlari boshqaruvini rivojlantirish yo'llari	11
Mirjamilova Hulkar Nurali qizi , assistent	
Yangi O'zbekiston sharoitida o'simliklar karantini tizimi faoliyatini takomillashtirish va iqtisodiy samaradorligini oshirish	15
Alimov Murodkosim Achilovich , mustaqil izlanuvchi	
"Yashil iqtisodiyot" da energetika sohasini investitsion holatining statistik tahlili	20
Umarov Faxriddin Umar o'g'li , katta o'qituvchi	
Yoqilg'i-energetika korxonalari moliyaviy barqarorligini ta'minlashda investitsion faoliyatning ahamiyati	26
Ergashev Muhibbek Aslam o'g'li , mustaqil izlanuvchi	
Tog'li hududlarda turizm biznesining rivojlanishi	31
Abdovakil Alimov Komil o'g'li , tayanch doktorant	
Ta'lim turizmining nazariy asoslari va O'zbekistondagi tendensiyalari.....	38
Maxmudova Nodira O'ktamovna , tayanch doktorant	
Turizmga innovatsion texnologiyalarni joriy qilish shart sharoitlari	43
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li , tayanch doktorant	
Mintaqaviy investitsion loyihalarning jozibadorligi tahlillari masalalari	46
Davlyatshayev Akmal Ashurmamatovich , dotsent, i. f. n.	
Yashil iqtisodiyotning tijorat banklaridagi ahamiyati va ularning raqamlashuvi	51
Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi , dotsent, PhD	
Turizmni rivojlantirishda "Tourism 4.0" konsepsiyasini joriy etish masalalari	57
Yuldasheva Dilnoza Ulug'bekovna , mustaqil tadqiqotchi	
Davlat tomonidan qishloq xo'jaligini moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish	62
Ollokulova Feruza Mansurovna , PhD; Jabborov Jahongir Abdovohid o'g'li , magistrant	
Перспективные направления "Зелёной химии" для Республики Узбекистан.....	66
Султанходжаев Бахтиёр Забихуллович	
O'zbekistonda transport va logistika sohasini rivojlantirish strategiyasi	73
Usmonov Botir , magistr	
Hududlarda investitsion faollikni oshirishga qaratilgan mexanizmni takomillashtirish	78
Sunatullayeva Shaxnoza Xurshid qizi , tayanch doktorant	
Qurilish tarmoqlarida boshqaruv faoliyatining iqtisodiy ko'rsatkichlari tahlili.....	82
Mirsodiqov Abdulla Tursunaliyevich , PhD	
Connection between interest rate on loans, cash flow and turnover of funds	87
Sharbat Abdullaeva , Professor; Sardor Abdullaev , the applicant	
Econometric Analysis of the Impact of IPO on the Market Capitalization of Companies	92
Shakhzod Saydullaev , PhD.	
Davlat xaridlarini takomillashtirishda byudjet mablag'laridan samarali foydalanishning mohiyati va zarurligi	101
Raximjonov Kamronbek Ilxomjon o'g'li , mustaqil tadqiqotchi	
O'zbekistonda to'lov tizimining raqamli transformatsiyasining o'ziga xos xususiyatlari.....	105
Otamurodov Shavkat Nusratillayevich , i. f. d. (DSc); Eshqulova Nasiba Normo'minovna , o'qituvchi	
Tijorat banki xizmatlarida ta'lim kreditining o'rne va uni takomillashtirish masalalari.....	110
Eldor Uskanov , mustaqil tadqiqotchi	
Korxonaning strategik boshqaruvini takomillashtirish	114
Maxmudov Nosir Maxmudovich , professor; Elmurodov Faxriddin Farxodovich , magistratura tinglovchisi	

Respublikada kichik biznesni moliya-kredit mexanizmlari orqali qo'llab-quvvatlash masalalari.....	120
Ergashev Otamurod Toshtemirovich, PhD	
Mulk iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda muammo va yechimlar.....	125
Ermatov Musojalil Komilovich, kafedra dotsenti v. b.; Abdunazarov Oybek Abdumutalibovich, katta o'qituvchi	
Using intelligent and decision support systems for developing University Curriculum: semi-automated need analysis approach.....	132
Abduraxmanov Zafar Batirovich; Ikromov Sayidolim Ismoilovich	
Challenges of Developing a Competitive Environment in the Context of Economic Liberalization.....	138
Akobirova Nodira Najmiddin qizi, asisstant	
Topical Issues of the Development of Recreational-Tourist and Military-Recreational Activities.....	141
Alimova Guzal Alisherovna, PhD in economics, docent	
Kreditlash jarayonlarida xulq-atvor iqtisodiyoti omilini joriy etish istiqbollari.....	146
Jo'rayeva Sevara Zakirovna, mustaqil izlanuvchi (PhD)	
Portfelli xorijiy investitsiyalarning milliy iqtisodiyotni rivojlantirishdagi roli	152
Kamilova Iroda Xusniddinovna, PhD	
Exploring the Ethical Dimensions of Artificial Intelligence in Advancing Human Rights and Sustainability	156
Matkarimova Gulchekhra Abdusamatovna, Professor	
Tijorat banklarida muammoli kreditlar bilan ishlashning nazariy asoslari.....	163
Maxmudov Rahimjon Xamid o'g'li, mustaqil izlanuvchi	
Barqaror iqtisodiy o'sishga yalpi talab va yalpi taklif omillarining ta'siri.....	170
Nabiyev Ulug'bek Mirodiljon o'g'li, tayanch doktorant	
The potential advantages of implementing the Total Quality Education Management (TQEM) concept	175
Otakulov Makhamadjon, PhD	
Kichik yashil biznesni yanada rivojlantirish imkoniyatlari.....	181
Raximova Kizlarxon Ne'matjon qizi	
Jamg'armalar investitsiyalar manbasi sifatida.....	185
Sadikova Ra'no Abdullayevna, i. f. n., dots.	
Davlat moliyasining moddiy asosini oshirish orqali iqtisodiy o'sishga erishish	188
Shamsiyev Shuxrat Sayfutdin o'g'li, mustaqil izlanuvchi	
Aholi turmush darajasini oshirishda ijtimoiy himoyaning o'rni	191
Sherjonov Sherjon Alijan o'g'li, mustaqil izlanuvchi	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar to'lov qobiliyatini aniqlashning nazariy-uslubiy masalalari.....	196
Adashaliyev Baxtiyorjon Valisher o'g'li, dekan o'rinbosari	
Kichik sanoat zonalari faoliyatini samarali boshqarish tamoyillari	203
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillayevich, dotsent; Adilbekov Allayar Anvarbekovich, magistrant	
Aholini ijtimoiy himoya qilishda pensiya va ijtimoiy nafaqalarning o'rni.....	206
Aliyev Ma'ruf Komiljon o'g'li, mustaqil izlanuvchisi	
Использование методов управления для повышения эффективности производства на предприятиях.....	212
Алиева Надирахон Абдумаликовна, PhD. доц.; Тлеумуратова Мадинабону Дилмурат кизи, ст. 3-курса	
Korxonalar moliyaviy barqarorligini ta'minlash mexanizmini takomillashtirish.....	217
Z. G. Allaberganov, kafedra dotsenti	
Davlat fiskal (byudjet-soliq) siyosatining aholi bandligiga ta'siri va uni takomillashtirish.....	222
Asatullayev Xurshid Sunatullayevich, i. f. n., professor	
O'zbekistonda iqtisodiyot tarmoqlariga raqamli iqtisodiyotni shakllantirish omillari.....	228
Axmedova Yulduz Sunatullayevna, kafedra o'qituvchisi	
Moliyaviy risklarni baholash usullari, boshqaruvdagi yondashuvlari	232
Baymuratova Gulirayxon Tursunbayevna, kafedra dotsenti	

Sug'urta kompaniyalarining moliyaviy barqarorligini ta'minlashda biznes jarayonlarini boshqarish	236
Baxriyev Dilshod Rizvonkulovich , mustaqil izlanuvchi	
Tijorat banklarida investitsiya loyihalarini moliyalashtirishning ekonometrik modellashtrish ko'rsatkichlari	242
Berdiyev Akram O'ktamovich , mustaqil izlanuvchi	
Innovatsion muhitni shakllanishi va rivojlanishida investitsiyaning zarurligi	253
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Meva-sabzavotchilik klasterlarida yashil moliyalashtirishning nazariy asoslari va xususiyatlari	258
Botirov Erkinjon Xayitovich , kafedra dotsenti	
O'zbekiston Respublikasida xorijiy investitsiyalarni jalb etish orqali investitsion salohiyatni oshirish	263
G'aybullayev Odil Baxtiyarovich , kafedra dotsenti v. b.	
Tadbirkorlik subyektlarining innovatsion loyihalarini moliyalashtirishni qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish	269
Jubanova Bayramgul Aymuratovna , PhD	
Soliq ma'muriyatchiligi va uni raqamlashtirishni ekspert baholash yo'llari	272
Ibragimov Boburshoh Bohodir o'g'li , i. f. d. (PhD), doktorant (DSc)	
Xalqaro standartlarga muvofiq buxgalteriya outsorserlari tomonidan moliyaviy hisobotlarni transformatsiya qilishni takomillashtirish	278
Islomov Alisher Baxtiyor o'g'li , mustaqil izlanuvchi	
O'zbekistonda moliyaviy hisob va hisobotni MHXSlariga transformatsiya qilishda asosiy vositalar hisobini tashkil etish masalalari	284
Qurbonova Shaxrinnoz , tayanch doktorant	
Yerlarning degradatsiyaga uchrashi va oldini olish bo'yicha chora-tadbirlar	288
Mamanazarova Nasiba Jo'rayevna , kafedra doktoranti	
Davlat sektorida ichki auditni tashkil etish xususiyatlari	292
Mamirjon Jaloliddinov , mustaqil izlanuvchi	
Финансирование акционерных общества через рынок капитала	297
Муминов Шохжахон Суюнович , ассистент кафедры	
Необходимость развития предпринимательской и страховой деятельности риски на рынке Узбекистана	302
Муютдинов Махмуд Жалелович , независимый исследователь	
Инвестиционная привлекательность как фактор экономического развития страны	307
Назарова Гузал Баходировна	
Tijorat banklarida kreditlash jarayonlarini takomillashtirish masalalari	312
Nozima Abdullayeva , mustaqil tadqiqotchi	
Tijorat banklarining xizmatlar sohasini kreditlash amaliyotiga ta'sir etuvchi omillarning ekonometrik tahlili	316
Nurmuxammedov Abdijabbar Yunusovich , kafedra dotsenti v. b.	
Современное решение, которое положительно влияет на логистические услуги и резко снижает смертность на перекрестках	326
Тажимуратов Умид Рузматович , Бахриев Иброхим Исометдинович , кандидат медицинских наук, доцент; Жуманиёзов Эркин Худойбергенович , кандидат медицинских наук, доцент; Тажимуратов Рузмат Отажанович , кандидат медицинских наук, Тажимуратов Абдусами Умид угли , ученик 10 класса	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklarida dividend siyosati va tendensiyalari tahlili	333
Temirov Abdulaziz Alimjanovich , kafedra dotsenti, i. f. n.	
Современное состояние инвестиционного потенциала Республики Узбекистан	339
Топилдиев Соҳибжон Раҳимжонович , DSc; Одилова Дилноза Барнаевна , PhD	
Portfelli xorijiy investitsiyalarni milliy iqtisodiyotni rivojlantirishdagi roli	345
Tosheva Ziroat Aliqul qizi	

Kichik biznes subyektlarida raqamli texnologiyalardan foydalanishning ilmiy-nazariy jihatlarlari	349
To'rayeva Nafisa Odilovna , mustaqil izlanuvchi	
О достижениях Узбекистана в реализации национальных целей и задач устойчивого развития.....	355
Турсун Мухитович Ахмедов , и. ф. д., проф.; Гавхар Рустамовна Хидирова , докторант, и. ф. ф. д., доц.	
Влияние корпоративного управления в зеленой экономике	359
Уринов Бобур Насиллоевич , заведующий кафедрой	
Ko'chmas mulkni soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari.....	366
Fayziyev Farrux Abdullaxojayevich , kafedra dotsenti	
Transport tizimi iqtisodiy rivojlantirish yo'nalishlari.....	374
Fayzullayev Javlonbek Sultonovich , DSc.	
Oliy ta'lim muassasalarida byudjet mablag'laridan samarali foydalanishning ayrim fundamental masalalari	382
Xayriddinov Sh. B. , mustaqil izlanuvchi	
Xalqaro raqamli valyuta bozorini rivojlantirish istiqbollari	385
Xolov Nabijon Qaxramonovich , PhD.	
Nodavlat notijorat tashkilotlarning rivojlanishi va hozirgi shart-sharoitlari	391
Xusanov Otabek Nishonovich , PhD, mustaqil izlanuvchi	
Banklarining aktivlarini daromadliligini oshirish yo'llari.....	396
Elbusinova Umida Xamidullayevna , kafedra dotsenti	
Особенности методики проведения аудита затрат на производство.....	401
Хилола Икрамова Ровшан кизи , базовый докторант	
Ta'lim islohotlarining ma'naviyatdagi o'rni	407
Bekdavlat Aliyev	
O'zbekistonda tijorat banklari emission operatsiyalarining dolzarb masalalari	412
O'ktamova Nozima Narzulla qizi , kafedra dotsenti	
Moliyaviy barqarorligi tushunchasining konseptual mohiyati, turlari va asosiy tavsiflari.....	416
Eshquvatov Aziz Baxtiyorovich , mustaqil izlanuvchi	
XX asr jadid ma'rifatparvarlari Abdurahmon Toshkandiy va Abdulla Avloniy axloqiy konsepsiyalaridagi umumiylik va xususiylik.....	420
Abrorxon Asatulloev Asatulloevich , falsafa fanlari doktori (PhD)	
Yer resurslaridan foydalanishning iqtisodiy va huquqiy asoslari.....	424
Abdurahmanova Muqaddas Toxtasinovna	
Стратегии привлечения иностранных инвестиций для содействия устойчивому экономическому росту в Республике Узбекистан с акцентом на инициативы зеленого развития	431
Нилуфар Зикируллаева Дилмуродовна , аспирант	
Bank tizimi barqarorligini oshirishda kredit risklarining ahamiyati va ularni kamaytirish yo'llari	440
Xolmamatov Farhodjon Kubayevich , iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, professor	
Baholash faoliyatini rivojlantirish yo'nalishlari va uning huquqiy asoslari	446
Bobirjon Aktamov , mustaqil tadqiqotchi	
Suv resurslaridan foydalanishni iqtisodiy boshqarish samaradorligini kompleks baholash uslubiyoti.....	454
Axmedov Sayfullo Normatovich , t. f. n., mustaqil tadqiqotchi	
Oliy ta'lim muassasalarida ilmiy-tadqiqot faoliyatini boshqarishni takomillashtirish metodologiyasini ishlab chiqish.....	459
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li	

O'ZBEKISTONDA TRANSPORT VA LOGISTIKA SOHASINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASI

Usmonov Botir

O'zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasi magistri

Annotatsiya: Mazkur maqolada transport va logistika sohasini raqobatbardosh sharoitda tashkil etish, aholi va iqtisodiyot ehtiyojlari uchun yuk tashishni tizimini rivojlantirishga oid fikrlar yoritilgan. O'zbekiston transport tizimida yangi texnologiyalarini joriy etish, xizmatlarning sifatini yaxshilash, temir yo'l orqali temiryo'l transportini rivojlantirishni bo'yicha amaliy takliflar keltirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: transport tizimi, logistika, raqamli texnologiyalar, yuk tashish, transport xizmatlari.

Abstract: This article discusses the issues of organizing the transport and logistics complex in competitive conditions, developing a cargo transportation system for the needs of the population and the economy. Practical proposals are given for the introduction of new technologies into the transport system of Uzbekistan, improving the quality of services, and developing railway transport by rail.

Key words: transport system, logistics, digital technologies, cargo transportation, transport services.

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы организации транспортно-логистического комплекса в конкурентных условиях, развития системы грузоперевозок для нужд населения и экономики. Даны практические предложения по внедрению новых технологий в транспортную систему Узбекистана, повышению качества услуг, развитию железнодорожного транспорта железнодорожным транспортом.

Ключевые слова: транспортная система, логистика, цифровые технологии, грузоперевозки, транспортные услуги.

KIRISH

O'zbekiston iqtisodiy taraqqiyotining muhim shartlaridan biri tovar va xizmatlarning jahon bozoriga izchillik bilan kirishidan iboratdir. Rivojlangan mamlakatlar tajribasi shuni kursatadiki, transport aloqalari jahon bozoriga kirib borishini jadallashtirishning muhim omilidir. O'zbekiston temiryo'l transportining asosiy vazifasi mamlakat iqtisodiyoti va aholining tashishga bo'lgan ehtiyojini o'z vaqtida va to'liq qondirishdan iborat. Bozor iqtisodiyoti hamda xalq xo'jaligining moliya tizimi izdan chiqishi, ishlab chiqarishning tushib ketishi, asosiy tarmoqlarga kapital joylanishining qisqarishi bilan tavsiflanadigan bugungi holatida avvalgi maqsadlar bilan birga, birinchi o'ringa, ko'rsatilayotgan transport xizmatlari sifatini oshirish, tubdan yangicha raqobatbardosh transport xizmatlarini taqdim etish zarurati chiqib keladi.

O'zbekiston Respublikasi mustaqilligi e'lon qilingandan so'ng transport majmuasi aloqalariga e'tibor kuchaydi. O'zbekiston geografik o'rni dengizlar, portlar va yirik transport tarmoqlariga bevosita chiqish yo'llarining yo'qligini e'tiborga oladigan bo'lsak, transport chiqish tizimlari va aloqalarini rivojlantirish bilan bog'liq muammolar va masalalarni hal etish ustuvor strategik ahamiyat kasb etishi malum bo'ldi. Shularni hisobga oladigan bo'lsak, mamlakatning transport salohiyatini oshirish mamlakat iqtisodiyotining rivojlantirilishini amalga oshirishning asosiy omili ekanligini alohida qayd etish lozim.

Tarmoqlar va hududlarni modernizatsiya qilish, ularning raqobatdoshlik darajasini oshirish, eksport salohiyatini rivojlantirish masalalari doimiy e'tiborimiz markazida bo'lishi lozim. Buning uchun xorijiy sarmoyalar va ilg'or texnologiyalarni hamda axborot-kommunikatsiya tizimlarini barcha sohalarga yanada faol jalb etishimiz zarur bo'ladi ^[1].

O'zbekiston temiryo'l transportining asosiy vazifasi mamlakat iqtisodiyoti va aholining tashishga bo'lgan ehtiyojini o'z vaqtida va to'liq qondirishdan iborat. Bozor iqtisodiyoti hamda xalq xo'jaligining moliya tizimi izdan chiqishi, ishlab chiqarishning tushib ketishi, asosiy tarmoqlarga kapital joylanishining qisqarishi bilan tavsiflanadigan bugungi holatida avvalgi maqsadlar bilan birga, birinchi o'ringa, ko'rsatilayotgan transport xizmatlari sifatini oshirish, tubdan yangicha raqobatbardosh transport xizmatlarini taqdim etish zarurati chiqib keladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Transport tizimi, shu jumladan temiryo'l transportining mamlakat iqtisodiyoti rivojlanishidagi o'rnini baholash, uning faoliyati samaradorligini oshirish masalalari bo'yicha I. V. Belov, G. P. Bublik, G. A. Golts, M. A. Ikramov, L. V. Kantorovich, B. M. Lapidus, L. B. Mirodin, M. N. Nazarov, G'. A. Samatov, N. Tabakov, N. P. Tereshina, M. F. Truxunkov, N. Babaxalov, M. L. Fayzixo'jayeva, K. O'. O'ljaboyev, G'. M. Qosimov va boshqalar kabi xorijiy va mamlakatimiz olimlari izlanishlarni amalga oshirganlar. Jumladan, transport logistikasining asosiy tamoyillari orasida jami xarajatlar tamoyilini alohida ta'kidlash kerak, operatsion logistika xarajatlari (transport, omborxonalar, yuklarni qayta ishlash va boshqalar), boshqaruv xarajatlari, logistika xatarlarini sug'urta qilish va potensial zarar (potensial yo'qotishlar) noto'g'ri logistika qarorlaridan ko'riladigan zararlar, pul mablag'larini immobilizatsiya qilish uchun sarflangan xarajatlar ajratib ko'rsatish muhim o'rin tutadi [2].

Shu bilan birga zamonaviy bozor sharoitida transport texnologiyalarini takomillashtirish xizmatlarning sifatini yaxshilash, temiryo'l orqali temiryo'l transportini rivojlantirishni tezlashtirish raqobatbardosh transport xizmatlarini taqdim etmasdan amalga oshirilishi mumkin emas. Kompaniyaning raqobatbardoshligini aks ettiruvchi omillarni tahlil qilish bizga yuklarni jo'natuvchi va qabul qiluvchilar uchun afzalliklarni o'z vaqtida aniqlash imkonini beradi, transport bozorida transport jarayonida yangi ishtirokchilar paydo bo'lishini kuzatish imkonini beradi [3].

Transport tizimida ortiqcha turib qolish vaqtini qisqartirish uchun optimal yechim – bu sostav tarkibini konteynerli poezd holatiga keltirish, bunda yuk turlarini optimal darajada saralangan holatda qabul qilib kerakli yo'nalish bo'yicha jo'natish ko'zda tutiladi hamda yuk jo'natuvchilariga shu bo'yicha maslahatlar berish yo'l xarajatlarni qisqarishiga olib keladi [4].

Ushbu tadqiqotlarda transportning rivojlanish qonuniyatlarini tadqiq etish, nafaqat tarmoq uchun, balki iqtisodiyotning boshqa tarmoqlari uchun muhim ahamiyatga egadir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda tizimli yondashuv, qiyosiy va solishtirma tahlil, umumlashtirish, guruhlashtirish, kompleks baholash, abstrakt-mantiqiy fikrlash kabi usullardan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR MUHOKAMASI

Transport tarmoqlarini yaxshilash mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bilan bir qatorda mamlakatning turistik salohiyatining ham samarali amalga oshiruvchi manbaalardan biridir. Bugungi kunda mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish eksportni rivojlantirish orqali amalga oshiriladi va mamlakatning mahsulotlarini jahon bozoriga olib chiqishni transportsiz amalga oshirib bo'lmaydi. Jahonda yuk tashishning sezilarli qismi suv, temiryo'l va avtotransportning o'zaro munosabatlarida amalga oshiriladi. Bu turdagi transport tashuvlari multimodal transport turlari deb atalib, bugungi kunda multimodal transport tashuvlari uchun eng mukammal tashuv turi bu konteynerli tashuvlardir. Konteynerli tashuvlarning keng tarqalishiga ularning afzalliklari sabab bo'lmoqda, bular: yuklarni manziliga yetkazishning yuqori xavfsizlik darajasi, multimodallikka ya'ni aralash transport tashuvlariga yuqori moslashuvchanlik, turli taminot zanjirini tanlash imkoniyati, yuqori ishlash tezligi va yuk va transport xarajatlari va umumiy transport narxini kamaytirish imkoniyati. Bugungi kunda dunyoda konteyner jo'natmalari o'rtacha hisobda yiliga 10–12% miqdorda rivojlanmoqda. Quruqlikda tashiladigan jami yuklarning 50–60 % i konteynerli tashuvlarga to'g'ri keladi. Bugungi kunda jahon talablari va standartlariga mos kelish logistika kompaniyalari uchun eng muhim shartlardan biriga aylandi, zero “eshikdan – eshikkacha” prinsipiga muvofiq ishlash logistika korxonalarini jahon maydoniga chiqishini nazarda tutadi.

Hozirda transport va logistika sohasida dunyoning rivojlangan mamlakatlari bilan to'g'ridan to'g'ri aloqalar yo'lga qo'yilgan bo'lib ushbu aloqalar O'zbekiston Respublikasi hududida va MDH davlatlarida transport va logistika sohasiniravnaqi uchun xizmat qilmoqda. Bugungi kunda O'zbekiston temir yo'l tarmoqlarining yagona tizimiga ega ekanligi hisobga olinsa konteynerli yuk tashuvlarining zamonaviy talablarga moslashishi uchun to'liq imkoniyat mavjud. Temiryo'l tarmoqlari miqyosida AQSh, Angliya, Fransiya va Germaniya tajribalari o'rganilgan bo'lsa, konteynerli tashuvlarda dunyoning yetakchi korxonalaridan “Maersk Line” (Daniya), “Mediterranean Shg Co” (Shvetsariya), “CMA CGM Group” (Fransiya) va “Transkonteyner” AJ (PAO) (Rossiya) konteyner operatorlarining tajribalarini qayd etish mumkin. Ma'lumki, ushbu korxonalar asosan dengiz transporti orqali tashishlarga ixtisoslashgan bo'lib aynan ushbu usullarni to'liq O'zbekiston korxonalarida joriy etish imkoniyati mavjud emas. Shu sababli ushbu korxonalarning aynan yuklarni ortish va tushirish ishlarini bo'yicha tajribalarini o'zlashtirish imkoniyati mavjud. Ushbu tajribalarni o'zlashtirib joriy etilishi konteynerli tashuvlarning sifat ko'rsatkichlarini yuqori darajaga olib chiqish imkoniyatini yaratadi.

Konteynerli tashishlarning iqtisodiy samaradorligini baholashning majmuaviy tizimini rivojlantirishga yo'naltirilgan ishda quyidagilarga e'tibor qaratilgan: konteynerli tashishning iqtisodiy samaradorlik tizimini ishlab

chiqish qiyin masala bo'lib, u nafaqat texnik va texnologik ahamiyat bilan, balki katta sonli uchastkalar va tashishlardan manfaatdor bo'lgan tomonlar ham tashkil etadi. Bir tomondan tashishlar texnologiyasi iqtisodiy ko'rsatkichlarini tanlashda asosiy omillardan biri sanaladi va unda tashishlarning maqsadga muvofiqligi xulosa qilish imkonini beradi. Boshqa bir tomondan esa birinchi navbatda samaradorlikni baholashga nazariy jihatdan yondoshishni aniqlash zarurati mavjud. Kontreylerli tashishda har bir konkret yondoshuv ushbu tashishda ishtirok etuvchi tomonlarning iqtisodiy, ekologik, ijtimoiy va boshqa turli qiziqishlarini hisobga olishi mumkin. Bundan tashqari ushbu tashishlarga joriy xarajatlar hamda kelajakdagi rivojlanish va ifodalanishni ham hisobga olish lozim. O'z o'zidan ko'rinib turibdiki, bu turdagi samaradorlikni kompleks baholash uchun yagona transport logistik zanjirini yuk jo'natuvchi va yuk qabul qiluvchi orasida tuzilishini nazarda tutadi.

Konteynerni tashish – bu O'zbekiston transport bozorida nisbatan yosh yuk yetkazib berish turidir. Shu munosabat bilan temiryo'l transporti vositalari yetarlicha ishlab chiqilmagan va raqobatbardoshlikda bozor talablarini bajarishga intilmoqda. Bu konteynerdan foydalanishga yaroqli mahsulotning katta miqdori transportning boshqa usullari bilan olib ketilishiga olib keladi. Konteyner tipidagi yuklarni temiryo'lida tashishning yuqori raqobatbardoshligi sifatli transport xizmatlarini taqdim etishni ta'minlash, yuk egalarining ehtiyojlarini qondirish va eng foydali ta'sirga ega bo'lish imkonini beradi. Ushbu maqsadlarga erishish uchun konteynerli yuklarni tashish sohasidagi barqaror pozitsiyalarni saqlash va mustahkamlashga qaratilgan chora-tadbirlarni amalga oshirish, mamlakatning tranzit va yagona temir yo'l tuzilmasini shakllantirish va elektrlashtirish ishlarini to'liq qamrab olish zarur.

Konteyner yuklarini temiryo'lida tashishning raqobatbardoshligini oshirishning asosiy omillari konteynerlarda tovarlarni yetkazib berish tezligi va ishonchligi. Konteynerni tashish – tovarlarni yetkazib berishning eng tejamli va xavfsiz usullaridan biridir, chunki transport rejimini o'zgartirganda yuklarni qayta kirish bosqichi yo'q. Shuning uchun yukni ortish va tushirish ishlari tezligi tezlashadi, samarasiz tashish vaqti sezilarli darajada kamayadi va buning natijasida transport xarajati va yuklarni yetkazib berish shartlari sezilarli darajada kamayadi.

Temiryo'l transportida tashish faoliyatining samaradorligi logistika infratuzilmasining rivojlanishiga bog'liq bo'lib, buning natijasida barcha zarur logistika jarayonlari va moddiy va boshqa turdagi oqimlar bilan operatsiyalar amalga oshiriladi. Logistika infratuzilmasini shakllantirish muammosi va uni samarali boshqarish qimmatbaho aktiv sifatida qaraladi, ortiqcha qo'shimcha ortiqcha katta miqdordagi xarajatlarni ko'zda tutadi.

Logistika jarayonlarining infratuzilmasini logistika oqimlarining vaqtinchalik o'zgarishi uchun vositalar tizimi va ushbu oqimlarning tashkiliy va iqtisodiy sharoitlarini ta'minlaydigan korxonalar majmuasi sifatida ko'rish mumkin.

Infratuzilma transport xizmatlari ko'rsatuvchi korxonalarga quyidagi logistik vazifalarni bajarishga imkon beradi:

- mahsulotni saqlash (ombor binolari, inshootlar, jihozlar);
- mahsulotlarni tashish (transport va manipulyatsiya vositalari, omborlarda, do'konlarda, savdo maydonchalarida qisqa masofaga ko'chirish)
- mahsulotlarni muhofaza qilish (transport tizimlarini shakllantirishni ta'minlovchi qadoqlash tizimi, ma'lumot uzatish va boshqalar);
- logistika jarayonlari ma'lumotlarini konvertatsiya qilish. ushbu logistik vazifalarni bajarishning sifati va qiymati, asosan, logistika jarayonlari amalga oshiriladigan texnik shartlarga: infratuzilma tarmog'i elementlarining miqdori, hajmi va geografik joylashuviga bog'liq.

Korxonaning logistika tizimi tarkibida logistika infratuzilmasini loyihalashtirish va shakllantirish logistika menejerlari uchun muhim vazifa hisoblanadi. Logistika infratuzilmasi makroiqtisodiy va mikro darajada baholanadi va shunga muvofiq korxonaning logistika jarayonlari infratuzilmasining tashqi va ichki obyektlarini ajratib turadi.

Logistika infratuzilmasining tashqi obyektlari orasida: yetkazib beruvchi korxonalar, yuk terminallari, logistika operatorlari, logistika xizmat ko'rsatish markazlari, savdo va vositachilik tashkilotlari, chakana savdo do'konlari, jamoat transporti va omborlari, qadoqlash va qadoqlash korxonalari, bojxona, telekommunikatsiya tarmoqlari, shuningdek, moliyaviy va kredit, yuridik institutlar, ish bilan ta'minlash markazlari, ta'lim va boshqalar kiradi.

Logistika infratuzilmasining ichki obyektlari orasida omborlar, korxonaning ichki yo'llari, ko'chirish uskunalari, moddiy resurslarni qadoqlash va ma'lumotni almashtirish va boshqalar mavjud. Korxonada logistika infratuzilmasining o'z obyektlari bo'lishi mumkin va ular boshqa tegishli korxona va tashkilotlarning tegishli obyektlaridan foydalanishlari mumkin.

Zamonaviy raqobat muhitida bozor talablarining o'zgarishiga moslashish uchun logistika infratuzilmasini doimiy o'zgartirish zarur. Infratuzilma tarmog'ining eng yaxshi joylashuvini tanlab olish korxonaning raqobatbardosh afzalliklarga ega bo'lishiga birinchi qadam bo'lishi mumkin.

1-jadval: “O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ 2021 va 2022-yillarda yuklarni tashish hajmi

Yuk tashish	O‘lchov birligi		2021-yil	2022-yil	Farqi (+/-)	2021-yilga nisbatan %
Jami	Hajmi (tonnada)		39 063 932	40 585 871	1 521 938	103,9%
	shundan:	kont-r	324 112	341 401	17 289	105,3%
	konteynerlarda	tonna	3 487 701	3 629 751	142 050	104,1%
Import	Hajmi (tonnada)		18 655 385	19 515 852	860 467	104,6%
	shundan:	kont-r	180 271	195 761	15 489	108,6%
	konteynerlarda	tonna	2 197 897	2 487 770	289 873	113,2%
Eksport	Hajmi (tonnada)		11 901 340	10 892 392	-1 008 947	91,5%
	shundan:	kont-r	129 154	132 121	2 967	102,3%
	konteynerlarda	tonna	1 098 819	969 017	-129 801	88,2%
Tranzit	Hajmi (tonnada)		8 507 207	10 177 626	1 670 419	119,6%
	shundan:	kont-r	14 687	13 519	-1 167	92,1%
	konteynerlarda	tonna	190 986	172 964	-18 022	90,6%

2022-yilda “O‘zbekiston temiryo‘llari” AJda yuk tashish hajmi 2021-yilga nisbatan 3,9 foizga o‘sgan bo‘lsada, mazkur o‘shish asosan import qilingan yuklarni hajmi hissasiga to‘g‘ri keldi. Umuman olganda, “O‘zbekiston temiryo‘llari” aksiyadorlik jamiyati tashkil etilgan kundan buyon yuk tashish hajmi 2,1 marta, yo‘lovchi tashish hajmi 2 barobar ko‘paygani, temiryo‘llar orqali 1,4 milliard tonna yuk tashilib, 350 million yo‘lovchi o‘z manziliga yetkazilishi ta‘minlanmoqda ^[5].

Shunday qilib, korxonaning logistika infratuzilmasi korxonaning samaradorligi uchun zarur me‘zonlarga asosan moddiy oqimlarning tuzilmasi va tezligini tartibga soluvchi va boshqa tartibga soluvchi omillar tizimdir. Samarali logistika infratuzilmasini shakllantirish tamoyillari infratuzilmaning mavjud holatini va mavjud muammolarni hisobga olgan holda dizayn usullarini qo‘llashga, uning salohiyatiga ko‘ra jami xarajatlarni optimallashtirish tamoyili asosida logistika infratuzilmasini shakllantirishga yo‘naltirilgan bo‘lishi kerak.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Jahon bozorida esa ko‘rsatilayotgan xizmatlar sifatiga yuksak talablar qo‘yiladi. Bu, birinchi navbatda, har xil transport turlari o‘rtasida real raqobat mavjudligi tufayli yuz beradi.

Yuzaga kelgan sharoitda temiryo‘l transportida, avtomobil transporti bilan yaqindan hamkorlik qilgan holda, yangicha qo‘shimcha tashish turlarini o‘zlashtirish va rivojlantirish imkoniyatini tadqiq qilish talab etiladi. Bunday tashishlar mijozlarning taqdim etiladigan xizmatlarning sifati bo‘yicha yuksalgan talablarini qondiradigan, har bir transport turining ustun jihatlardan eng to‘liq foydalanadigan, yuk jo‘natuvchidan to yuk oluvchigacha bo‘lgan uzluksiz transport zanjirini yaratish imkonini beradi. Temiryo‘l va avtomobil transporti o‘zaro hamkorligida ulardan birinchisining ishonchligi, tezligi va tashish imkoniyati ikkinchisining moslashuvchanligi va jadalligi bilan uyg‘unlashadi. Iqtisodiy nuqtayi nazardan bu tashishlar sifati va ishonchligini ta‘minlashga intilayotgan yuk egalari, hamda avtotransport korxonalari tijorat faoliyatini rivojlantirish yo‘lida samarali bosqich bo‘lishi lozim.

Ma‘lumki, Respublikamizda 2016-yilda Angren – Pop elektrlashtirilgan yangi temiryo‘l linyasini qurilib bitkazilishi bilan mamlakat temiryo‘l tarmog‘ining yagona tizimi tashkil etilishi o‘z nihoyasiga yetdi va bugungi kunda temiryo‘lda tashishlarni amalga oshiruvchi korxonalar oldiga yangicha ishlash tizimini joriy etilishi dolzarb masala bo‘lib qolmoqda. Ularni strategik jihatdan rivojlantirish va shu bilan jahondagi tovarlar bozorida munosib o‘ringa ega bo‘lish uchun “O‘ztemiryo‘lkonteyner” aksiyadorlik jamiyatining faoliyatini takomillmshtirish va uni rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish dolzarb masaladir.

Temir yo‘l tizimida joriy etilishi kutilayotgan o‘zgarishlarni hisobla olgan holda “O‘ztemiryo‘lkonteyner” aksiyadorlik jamiyati oldiga rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqishda quyidagi ustuvor vazifalar qo‘yiladi:

Birinchidan, “O‘ztemiryo‘lkonteyner” aksiyadorlik jamiyati strategiyasini qayta ko‘rib chiqib unga quyidagi o‘zgartirishlarni kiritish:

- marketing strategiyasi;
- tashkiliy-texnik strategiya;
- moliyaviy-iqtisodiy strategiya;
- ijtimoiy-ekologik strategiya;
- funktsional strategiya kabi alohida bo‘limlarga ajratilgan holda qayta strategiyani tuzish.

Ikkinchidan, strategiyada amalga oshirilishi rejalashtirilgan loyihalarning qurilish va xaridlar bo'limiga ajratilgan holda 2033-yilgacha bo'lgan 15 yillik loyihalar dasturini tuzish ilovada keltirilgan. Ushbu dasturni tuzishda hududlardagi talabdan kelib chiqqan holda yuk aylanmasi hajmiga qaram yuk saqlash omborxonalarini qurish ishlari ko'zda tutilgan.

Uchinchidan, jamiyatni rivojlantirish uchun kompleks dastur ishlab chiqish una quyidagilar ko'zda tutiladi:

- jamiyatda mavjud barcha ishlab chiqarish texnologiyalarini to'liq inventaizatsiyadan o'tkazish, energotejamkorligi past bo'lgan texnikalardan foydalanishni cheklash yoki umuman ekspluatatsiyadan chiqarish.
- ishchi xodimlar haqida mijozlar fikrini o'rganish, kadrlar taqsimotini qayta ko'rib chiqish, bunda yesh kadrlardan foydalanishga e'tibor qaratish.
- biznes reja va yaratilgan strategiyalarning iqtisodiy samaradorligini aniqlash va ularga baho berish tizimini joriy etish, samarasiz rejalar va strategiyadan voz kechish.
- kadrlar bilan ta'minlanganlik holatini yaxshilash, yangi texnologiyalarda ishlovchi kadrlarni qayta tayyorlash.
- yangi xizmat turlari:
- konteynerlarni (yuklar bilan) vaznini o'lchash;
- konteynerlarning holati (qayerdaligi) haqida ma'lumot beruvchi tizimni yaratish;
- konteynerlar egalarining ishtirokisiz (mobilniy konteynerniy operator) tashuvlarni buyurtma asosida amalga oshirish;
- uzoq masofalarga konteynerlarni avtotransport vositalarida yetkazib berish;
- muzlatkichli omborxonalarda saqlash;
- konteynerli poezd tarkiblarini tuzish bo'yicha mijozlar uchun axborot marakazini yaratish va axborotlarni onlayn tarzda joylashtirib borish xizmatlarini joriy qilish.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh. M. "Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz". – Toshkent: "O'zbekiston", 2016
2. Моисеева Н. К. Экономические основы логистики. Учебник. – М.: Инфра-М, 2008. – 528 с.
3. Козлова И. Н., Перминова А. А. Конкурентоспособность и влияющие на нее факторы на рынке железнодорожных перевозок контейнеропригодных грузов. Вестник Университета № 11, 2015.
4. Правдина Н. В. Транспортное обеспечение коммерческой деятельности Ульяновск: УлГТУ, 2007. – 95 с.
5. "O'zbekiston temiryo'llari" AJ rasmiy sayti ma'mulotlari.

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.